T.C.
İSTANBUL
3. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/140
KARAR NO : 2023/2475

DAVACI : [redacted]
VEKİLİ : [redacted]

DAVALI : [redacted] VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
VEKİLİ : [redacted]

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, cezaevi yiyecek bedelinin tahsili amacıyla adına düzenlenen toplam 13.490,00-TL tutarlı ödeme emrinin; hukuka aykırı olduğu, cezaevinde haksız tutulduğunun AİHM kararıyla sabit olduğu, ödeme emri düzenlenmeden önce ekonomik duruma ilişkin bir araştırma yapılmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olarak hizmet gerekleri doğrultusunda tesis edildiği, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı bu nedenle açılan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 3. İdare Mahkemesi Hakimliğince; her ne kadar dava dilekçesinde, davacı vekili tarafından yargılamanın duruşmalı olarak yapılması talep edilmişse de, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı bendinde, Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde açılan iptal ve yirmibeşbin *(Karar tarihi itibarıyla 171.000,00-TL)* lirayı aşan tam yargı davalarında taraflardan birinin isteği üzerine duruşma yapılacağı, (4) numaralı bendinde ise, 1 ve 2 nci fıkralarda yer alan kayıtlara bağlı olmaksızın Danıştay, mahkeme ve hakimin kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebileceği belirtilmiş olup, tek hakim sınırının altında kalan işbu davada **duruşma yapılmasına gerek görülmeyerek** uyuşmazlığın esası hakkında işin gereği düşünüldü:

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun 1. maddesinde; Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer`i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı, **54. maddesinde;** ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının, tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, **55. maddesinde;** amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 15 gün içinde, borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiğinin bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı, **58. maddesinde ise,** kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zaman aşımına uğradığı iddialarıyla tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde dava açabileceği yönünde hükümlere yer verilmiştir.

2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun'un 2. maddesinde; "Her mahkûm cezaevinde bulunduğu müddetçe yiyecek bedelini ödemeğe mecburdur. Bu yiyecek bedelleri cezaevleri idarelerince altı ayda bir bordro yapılarak tahakkuk ettirilir. Mahkûmiyetleri altı aydan aşağı olan mahkûmlara ait bordrolar salıverilecekleri tarihten bir hafta evvel yapılır. Bordrolar mahkûmlara da tebliğ olunur. Tahakkuk ettirilen yiyecek bedelleri mahkûmlar tarafından ödenmezse, Cumhuriyet Müddeiumumilikleri tarafından kendilerinin ikametgahı belediyeleri ve belediye teşkilatı olmıyan yerlerde bağlı bulundukları kaymakam veya nahiye müdürlükleri marifetiyle borçlarını ödemeğe muktedir olup olmadıkları tahkik olunur. İktidarları anlaşıldığı halde borçlarını ödemiyenlerden Cumhuriyet Müddeiumumiliklerinin iş'arı üzerine Maliye

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden [redacted] ile erişebilirsin

dairelerince Tahsili Emval Kanunu hükümleri tatbik olunarak borçlar tahsil olunur. Yiyecek bedellerinden doğan alacaklar mahkûmiyetin hitamı tarihinden başlamak üzere beş senelik müruruzamana tabidir. (Değişik: 9/5/2001- 4671/3 md.) İşyurtlarında çalıştırılanlar ile ödeme gücü olmadığı anlaşılanlardan yiyecek bedelleri alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükmünde; hükümlülerin cezaevinde bulunduğu sürece yiyecek bedelini ödemeğe zorunlu olduğu belirtilerek, yiyecek bedelinin infaz kurumunca altı ayda bir bordro düzenlenerek tahakkuk ettirilmesi ve hükümlüye tebliğ edilmesi yöntemi getirilerek, tahakkuk eden yiyecek bedelinin hükümlü tarafından ödenmemesi durumunda, bunların ikametgahının bulunduğu yer belediyesi, belediye olmayan yerlerde ise mülki amiri aracılığıyla borçlarını ödeme gücüne sahip olup, olmadıklarının soruşturulması ve ödeme gücü bulunduğu anlaşılanlardan, yetkili Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine, 6183 sayılı Kanunu hükümleri uygulanarak tahsil edilmesi, işyurtlarında çalıştırılanlar ile ödeme gücü olmadığı anlaşılanlardan ise yiyecek bedellerinin alınmaması öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden; Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü'nce yiyecek bedeli bordroları düzenlenerek davacı adına cezaevinde kaldığı süre boyunca yiyecek ve iaşe bedeli tahakkuk ettirildiği ve davacıya tebliğ edildiği, ödeme yapılmaması sebebiyle söz konusu yiyecek ve iaşe bedellerinin tahsili için düzenlenen dava konusu ödeme emrinin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığa konu kamu alacağının yasal dayanağını oluşturan düzenlemeye göre, hükümlünün cezaevinde bulunduğu sürede yiyecek bedelini ödemeğe mecbur olduğu kural olmakla birlikte, hükümlünün ödeme gücünün bulunmaması halinde bu bedelin tahsil edilmeyeceği açık olup, bu borcu ödeme gücünün olup olmadığı 2548 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca soruşturulmadan davacıdan yiyecek bedelinin istenilmesinde ve ödenmediğinden bahisle ödeme emri düzenlenmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin **iptaline,**

2-Aşağıda dökümü yapılan ve davacının adli yardım talebi kabul edildiğinden başlangıçta alınmayan 724,70-TL yargılama giderinin davalı idareden tahsili için ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına, davacı tarafından karşılanan 25,60-TL yargılama giderinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine,

3-Karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine,

4-2577 sayılı Kanun'un 45/1. maddesi hükmü uyarınca **kesin (istinaf ve temyiz yolu kapalı)** olmak üzere, 07/11/2023 tarihinde karar verildi.

HAKİM
[redacted]

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	:	179,90 TL
Karar Harcı	:	179,90 TL
YD Harcı	:	296,40 TL
Posta Gideri	:	68,50 TL
TOPLAM	:	724,70 TL

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden [redacted] ile erişebilirsin